

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

Ielikums

ECB SPECIĀLISTU MAKROEKONOMISKĀS IESPĒJU APLĒSES EURO ZONAI

Pamatojoties uz informāciju, kas pieejama līdz 2006. gada 18. augustam, ECB speciālisti sagatavojuši euro zonas makroekonomiskās attīstības iespēju aplēses.¹ Paredzams, ka reālā IKP gada vidējais pieaugums 2006. gadā būs 2.2–2.8% un 2007. gadā – 1.6–2.6%. Tiek lēsts, ka vispārējā saskaņotā patēriņa cenu indeksa (SPCI) vidējais kāpums 2006. gadā būs 2.3–2.5% un 2007. gadā – 1.9–2.9%.

Tehniskie pieņēmumi par procentu likmēm, valūtu kursiem, naftas cenām un fiskālo politiku

Tehniskie pieņēmumi par procentu likmēm un gan naftas, gan neenerģijas preču cenām pamatoti uz tirgus gaidām. Runājot par īstermiņa procentu likmēm, kuras mēra ar 3 mēnešu EURIBOR, tirgus gaidas balstītas uz biržā netirgotos nākotnes darījumu procentu likmēm 8. augustā, kas atspoguļo ienesīguma līknes stāvokli attiecīgajā brīdī. Šie pieņēmumi ietver kāpumu (no vidēji 3.1% 2006. gadā līdz vidēji 3.9% 2007. gadā). Tirgus gaidas attiecībā uz euro zonas valstu valdību 10 gadu obligāciju nominālo peļņas likmi 8. augustā rāda, ka gaidāms neliels kāpums no vidēji 3.9% 2006. gadā līdz vidēji 4.1% 2007. gadā. Pamatojoties uz tendencēm biržā tirgotos nākotnes darījumu tirgū divu nedēļu periodā, kas beidzās 9. augustā, pieņemts, ka gada vidējās naftas cenas 2006. gadā būs 71.0 ASV dolārs par barelu un 2007. gadā – 77.6 ASV dolāri par barelu. Pieņemts, ka neenerģijas preču cenu gada vidējais pieaugums ASV dolāros 2006. gadā būs 26.2% un 2007. gadā – 8.4%.

Izdarīts tehniskais pieņēmums, ka iespēju aplēšu periodā divpusējie valūtas kursi nemainās salīdzinājumā ar rādītājiem, kas dominēja divu nedēļu laikā līdz 8. augustam. Tas nozīmē, ka euro kurss attiecībā pret ASV dolāru ir 1.28 un efektīvais euro kurss – par 1.2% augstāks nekā vidēji 2005. gadā.

Pieņēmumi par fiskālo politiku tiek pamatoti uz valstu budžeta plāniem atsevišķās euro zonas valstīs. Tie ietver visus politikas pasākumus, kurus jau apstiprinājuši valstu parlamenti vai kuri jau detalizēti izstrādāti un, ļoti iespējams, tiks apstiprināti likumdošanas procesā.

Pieņēmumi attiecībā uz starptautisko vidi

Gaidāms, ka euro zonas ārējā vide iespēju aplēšu periodā joprojām būs labvēlīga. Lai gan paredzams, ka reālā IKP pieaugums ASV mazliet samazināsies salīdzinājumā ar pēdējiem gadiem, gaidāms, ka reālā IKP kāpums Āzijas attīstības valstīs ievērojami pārsniegs pasaules vidējo rādītāju. Paredzams, ka arī vairākumā citu lielo valstu turpināsies dinamiska izaugsme.

Paredzams, ka kopumā pasaules reālā IKP gada kāpums ārpus euro zonas 2006. gadā būs vidēji aptuveni 5.2% un 2007. gadā – vidēji aptuveni 4.9%. Tiek lēsts, ka 2006. gadā pieaugums euro zonas ārējos eksporta tirgos būs aptuveni 8.7% un 2007. gadā – 6.6%.

¹ ECB speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses papildina Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses, ko divas reizes gadā kopīgi sagatavo ECB un euro zonas nacionālo centrālo banku eksperti. Izmantotās metodes atbilst Eurosistēmas speciālistu iespēju aplēsēs izmantotajām metodēm, kas aprakstītas dokumentā *A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises* (ECB, 2001. gada jūnijs). Lai atspoguļotu ar iespēju aplēsēm saistīto nenoteiktību, katra mainīgā lieluma atainošanai izmanto diapazonus. Diapazonus veido, izmantojot atšķirības starp faktisko iznākumu un vairāku iepriekšējo gadu laikā sagatavotajām iespēju aplēsēm. Diapazons ir divreiz lielāks par šo atšķirību vidējo absolūto vērtību.

Reālā IKP pieauguma iespēju aplēses

Eurostat ātrā aplēse par euro zonas reālo IKP 2006. gada 2. ceturksnī rāda spēcīgu pieaugumu salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (0.9%; 1. ceturksnī – 0.6%). Šāds spēcīgāks IKP kāpums atbilst apsekojumu rādītāju labvēlīgajiem datiem. Paredzams, ka iespēju aplēšu periodā IKP ceturkšņa pieaugums joprojām būs aptuveni 0.5%, izņemot 2007. gada 1. ceturksni, kad gaidāms, ka pieaugumu nedaudz mazinās ievērojams netiešo nodokļu kāpums.

Tāpēc paredzams, ka reālā IKP gada vidējais pieaugums 2006. gadā būs 2.2–2.8% un 2007. gadā – 1.6–2.6%. Runājot par noteicošajiem faktoriem, gaidāms, ka joprojām saglabājoties stabilam ārējā pieprasījuma pieaugumam, eksporta kāpums turpinās veicināt ekonomisko aktivitāti, lai gan mazliet mazināsies konkurētspēja. Paredzams, ka privātais patēriņš pieaugs pamatā atbilstoši reāli rīcībā esošajiem ienākumiem, kam vajadzētu palielināties sakarā ar uzlabojumiem darba tirgū. Tomēr gaidāms, ka 2006. gadā patēriņa pieaugumu mazinās augošās enerģijas cenas un 2007. gadā – netiešo nodokļu kāpums. Kopējo ieguldījumu pamatkapitālā pieaugums pēdējā laikā kļuvis straujāks, un paredzams, ka tas palielināsies stabilā tempā, ņemot vērā joprojām labvēlīgos finansēšanas nosacījumus, augsto peļņu un labās pieprasījuma perspektīvas. Paredzams, ka privātie ieguldījumi mājoklī iespēju aplēšu periodā joprojām pieaugs mērenā tempā.

A tabula. Makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai

(gada vidējās pārmaiņas; %)^{1), 2)}

	2005	2006	2007
SPCI	2.2	2.3–2.5	1.9–2.9
Reālais IKP	1.5	2.2–2.8	1.6–2.6
Privātais patēriņš	1.5	1.8–2.2	0.9–2.1
Valdības patēriņš	1.3	1.0–2.0	0.7–1.7
Kopējā pamatkapitāla veidošana	2.7	3.0–4.6	2.1–5.3
Eksports (preces un pakalpojumi)	4.2	6.0–8.8	3.4–6.6
Imports (preces un pakalpojumi)	5.2	5.7–8.7	3.1–6.5

1) Katra mainīgā lieluma un perioda robežas noteiktas, pamatojoties uz vidējo absolūto starpību starp faktiskajiem rezultātiem un euro zonas centrālo banku agrāk veiktajām iespēju aplēsēm. Reālā IKP un tā sastāvdaļu iespēju aplēsēs izmantoti atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti dati. Eksporta un importa iespēju aplēsēs ietverta euro zonas iekšējā tirdzniecība.

2) 2006. gada septembra iespēju aplēsēs sadaļā par 2007. gada iespēju aplēsēm euro zonai pirmo reizi ietverta Slovēnija kā euro zonas dalībniece. 2005. gadā Slovēnijas daļa euro zonas IKP bija 0.3%. 2007. gada vidējās pārmaiņas (%) aprēķinātas, iekļaujot Slovēniju euro zonā jau 2006. gadā.

Cenu un izmaksu iespēju aplēses

Paredzams, ka 2006. gadā vispārējā SPCI vidējais pieauguma temps būs 2.3–2.5% un 2007. gadā – 1.9–2.9%. Cenu iespēju aplēses atspoguļo enerģijas un naftas preču cenu pieauguma ievērojamo ietekmi 2006. gadā. Lai gan, pamatojoties uz pašreizējām biržā tirgoto nākotnes līgumu cenām, 2007. gadā gaidāma šīs ietekmes mazināšanās, SPCI inflāciju ievērojami ietekmēs netiešo nodokļu pieaugums. Cenu iespēju aplēses atspoguļo ierobežotu gaidāmā naftas cenu kāpuma netiešo ietekmi uz darba samaksu un mērenu darba tirgus apstākļu uzlabošanu, kam iespēju aplēšu periodā būtu jārada neliels darba samaksas kāpums. Ņemot vērā, ka paredzams samērā noturīgs darba ražīguma pieaugums, gaidāms, ka vienības darbaspēka izmaksas aplēšu periodā nedaudz paaugstināsies. Visbeidzot, SPCI iespēju aplēses pamatojas uz gaidām, ka nepreču imports neradīs ievērojamu cenu spiedienu.

Salīdzinājums ar 2006. gada jūnija iespēju aplēsēm

Salīdzinājumā ar 2006. gada jūnija "Mēneša Biļetenā" publicētajām Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskajām iespēju aplēsēm 2006. un 2007. gadā paredzami reāla IKP pieauguma diapazoni koriģēti un tagad ir augstāki. Tas galvenokārt atspoguļo spēcīgāku izaugsmi šā gada 1. pusgadā, nekā tika gaidīts, kā arī apsekojumu rādītāju un darba tirgus joprojām pozitīvos signālus un attiecīgi nedaudz labāko euro zonas iekšzemes pieprasījuma perspektīvu iespēju aplēšu periodā.

Jaunais vispārējā SPCI gada pieauguma tempa diapazons, ko paredz 2006. gadam, nepārsniedz 2006. gada jūnija iespēju aplēšu diapazona augšējo robežu. 2007. gada paredzamais diapazons koriģēts un tagad ir augstāks. Tas galvenokārt atspoguļo pieņēmumu par enerģijas cenu kāpumu, kā rezultātā enerģijas sastāvdaļas ieguldījums vispārējā SPCI ir lielāks.

B tabula. Salīdzinājums ar 2006. gada jūnija iespēju aplēsēm

(gada vidējās pārmaiņas; %)

	2005	2006	2007
Reālais IKP – 2006. g. jūnijs	1.4	1.8–2.4	1.3–2.3
Reālais IKP – 2006. g. septembris	1.5	2.2–2.8	1.6–2.6
SPCI – 2006. g. jūnijs	2.2	2.1–2.5	1.6–2.8
SPCI – 2006. g. septembris	2.2	2.3–2.5	1.9–2.9

© Eiropas Centrālā banka, 2006

Adrese: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Germany

Pasta adrese: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany

Tālrunis: +49 69 1344 0

Fakss: +49 69 1344 6000

Interneta lapa: <http://www.ecb.int>

Visas tiesības rezervētas.

Atļauta pārpublicēšana izglītības un nekomerciālos nolūkos, norādot avotu.